Cyngor Cymuned Dolbenmaen

Cofnodion Cyfarfod Misol y Cyngor a gynhaliwyd ar yr **2il o Hydref** yng Nghanolfan Gymdeithasol Golan.

1.	Presennol:	Richard Williams (Cadeirydd), Clifford Williams, John Jones (Garndolbenmaen), Raymond Jones (Pentrefelin), Richard Parry, Edward Evans (Bryncir), John Till, Megan Lloyd Williams (Golan), Iddon Edwards (Penmorfa)
2.	Ymddiheuriadau:	Cynghorydd June Jones, Stephen Churchman (Cyngor Gwynedd), Gwenno Emlyn Huws (Penmorfa), Enid Egginton (Garndolbenmaen), Huw Pritchard (Pentrefelin), Gwilym Evans (Prenteg)
3.	Ddim yn bresennol:	Neb
4.	Siaradwyr Gwadd:	Croesawyd Bethan Williams a Sian Griffiths o Gyngor Gwynedd, sy'n cynrychioli Gwasanaeth Gwynedd Oed Gyfeillgar. Mae Cyngor Gwynedd wedi ymrwymo i ddod yn awdurdod lleol oed-gyfeillgar erbyn 2025. Mae'r ymrwymiad hwn yn rhan o waith cenedlaethol ehangach a arweinir gan Lywodraeth Cymru a Chomisiynydd Pobl Hŷn Cymru, ac mae'n cyd-fynd â blaenoriaethau Sefydliad Iechyd y Byd. Datblygwyd cynllun gweithredu ar gyfer Gwynedd drwy gyfres o sgyrsiau manwl gyda phobl hŷn a phartneriaid ar draws y sir. Yn ogystal, defnyddiwyd gwybodaeth a gasglwyd drwy fforymau, cynadleddau, gweithdai a digwyddiadau amrywiol a gynhaliwyd dros y blynyddoedd diwethaf, gyda'r nod o drafod a datblygu mentrau oed-gyfeillgar yn lleol. Mae'r cynllun gweithredu wedi'i threfnu o amgylch wyth parth allweddol sy'n diffinio awdurdod lleol oed-gyfeillgar: • Tai • Trafnidiaeth • Cyfranogiad cymdeithasol • Mannau ac adeiladau awyr agored • Parch a chynhwysiant cymdeithasol • Cyfranogiad dinesig a chyflogaeth • Cymorth cymunedol a gwasanaethau iechyd • Cyfathrebu a gwybodaeth O fewn pob un o'r parthau hyn, canolbwyntir ar yr hyn sydd eisoes yn hysbys, enghreifftiau o arferion da, yr hyn sydd wedi'i glywed gan y gymuned, a'r camau y mae partneriaid Gwynedd yn bwriadu eu cymryd yn y dyfodol. Gellir cael mwy o wybodaeth yma: Gwynedd Oed Gyfeillgar: Cynllun Gweithredu
5.	Datgan Buddiant:	Neb

6.	Cywirdeb y cyn-gofnodion :	JT yn cynnig a EE yn eilio.
7.	Materion yn codi o'r cyn-gofnodion:	**Lôn gul Garndolbenmaen (Garreg Gron i Glan Gors) –** Cafodd JJ gyfarfod safle ar y 23ain o Fedi am 10yb gydag Iwan ap Trefor, Rheolwr Traffig a Phrosiectau o Gyngor Gwynedd. Penderfynwyd rhoi arwydd cliriach ar geg y ffordd a chynnig ffordd amgen. **Wal Mynwent Llanfihangel y Pennant –** Wayne Mitchelmore yn falch o dderbyn y gwaith ac yn gobeithio cychwyn ar y gwaith penwythnos y 17eg o Hydref. **Torri'r Goeden ym Mynwent Llanfihangel y Pennant –** y gwaith yma wedi'i gwblhau gan Gwasanaethau Coed GBA. Clerc i ofyn i berchnogion Tyn Llan os allent symud y coed o'r fynwent. **Polisi Cwynion Di-enw –** Mae copïau o bolisïau Cyngor Tref Caernarfon wedi'u derbyn, gan gynnwys gweithdrefn gwyno sy'n nodi na fydd cwynion dienw yn cael eu hystyried, a pholisi ar weithredoedd annerbyniol. Cynigiwyd i'r clerc addasu'r polisïau hyn ar gyfer Cyngor Cymuned Dolbenmaen, gyda IE yn cynnig ac MLW yn eilio. **Grant Gwynedd Ni -** Adroddwyd bod y neuaddau i gyd bellach wedi dweud eu bod yn hapus i dderbyn yr offer. Clerc i fynd ati i archebu'r offer. **Llog y cyfrif cadw –** Adroddwyd mai llog presennol y cyfrif cadw gyda HSBC yw 1.52%. Clerc i ymchwilio i weld pa opsiynau buddsoddi eraill sydd ar gael ac i wneud ymholiadau gydag Unllais Cymru.
8.	Mynwentydd:	**Cytundeb Gwastraff Mynwent Bethel –** Daw'r cytundeb gyda Veolia i ben ar 17 Hydref. Cafwyd prisiau gan dri chwmni; dewiswyd pris Cyngor Gwynedd. Pawb yn gytûn. Dim angen adolygu neu ddiweddaru rheolau claddu. Bydd y Clerc yn trefnu i Is-bwyllgor Mynwentydd adolygu'r ffioedd, sydd heb newid ers 2017.
9.	Llwybrau Cyhoeddus:	**Llwybr 5 –** Mae Dewi, y Swyddog Llwybrau wedi archwilio'r llwybr ac yn bwriadu dychwelyd gyda chontractwr cyn bo hir i asesu beth sydd angen i godi ochrau'r llwybr. **Llwybr Golan –** Dim diweddariad. Clerc i fynd ar ôl y mater yma eto.
10.	Adroddiad Pentrefi:	**Golan –** Gofynnwyd os oedd diweddariad parthed coed sydd wedi gor-dyfu ar all Cefn Coch. Clerc i adrodd am hyn eto. **Garndolbenmaen –** Dŵr yn gollwng ger yr ysgol eto; mae Dŵr Cymru wedi ymweld. Gofynnwyd i'r clerc gysylltu â Dŵr Cymru am ddiweddariad.

		Bryncir – Adroddodd RP bryderon a godwyd gan aelodau'r gymuned ynghylch gweithrediad y gwasanaeth bysus lleol. Nodwyd bod adroddiadau wedi dod i law sy'n awgrymu nad yw'r bysus yn stopio yn y llefydd cywir, gan achosi anhwylustod i deithwyr sydd angen defnyddio'r gwasanaeth mewn mannau penodol. Yn ogystal, mynegwyd pryder penodol ynghylch ymddygiad rhai o yrwyr y bysus. Soniwyd bod rhai gyrwyr gyda chlustffonau tra'n gyrru. O ganlyniad, nid ydynt yn clywed pan fydd teithwyr yn canu'r gloch, sydd yn gallu arwain at broblemau diogelwch ac effeithlonrwydd y gwasanaeth. Gofynnwyd i'r Clerc gysylltu â Chyngor Gwynedd i roi gwybod am y problemau. Adroddodd y clerc nad yw YGC wedi cael ymateb gan y Mart yn Bryncir ers cysylltu ym mis Gorffennaf. Mae'r clerc i gysylltu eto i ofyn am ymateb. **Penmorfa** – Derbyniwyd cynnig Japanese Knotweed Removal Wales i drin Llysiau'r Dial am 5 mlynedd am £100 y flwyddyn. Cynigiwyd gan MLW ac eiliwyd gan JJ. Codwyd y mater o gyflymder traffig ym Mhenmorfa eto. Gofynnwyd i'r Clerc gysylltu â'r Adran Gefnffyrdd ynghylch gosod mesurau gostwng cyflymder fel arwyddion goleuo yn y pentref. **Pentrefelin** – Dim i'w adrodd **Prenteg -** Derbyniwyd cwyn am gyflwr ffordd y fynwent, gan nodi gwaith adeiladu cyfagos dros yr haf. Penderfynwyd monitro'r sefyllfa.
11.	Ymddiswyddiad Cynghorydd	Adroddodd y Clerc fod Jess Williams wedi ymddiswyddo fel cynghorydd Penmorfa. Diolchwyd iddi am ei gwaith. Bydd y Clerc yn cysylltu â Chyngor Gwynedd i hysbysebu'r sedd wag.
12.	Gohebiaeth	a. John Hywyn Williams - Partneriaeth Natur Gwynedd
13.	Gohebiaeth Ychwanegol	a. Unllais Cymru – Cylchlythyr 1 b. Unllais Cymru – Hyfforddiant Medi hyd Rhagfyr c. Adroddiad Drafft ar Gydnabyddiaeth Ariannol 26/27 ch. Y Grid Cenedlaethol – Cyhoeddusrwydd ac ymgynghori cyn gwneud cais am ganiatâd cynllunio – hysbysiad o dan erthyglau 2C a 2D – Ardal Glaslyn a Bryncir.
14.	Cynllunio	**Rhestrau** 1/9, 8/9, 15/9 a 22/9 **NP2/16/2G** – Adeiladu garej deulawr ar wahân 3 bae gyda swyddfa ar y llawr cyntaf / Bryn Awelon, Garndolbenmaen, LL51 9UJ. Gwrthod ar sail diffyg gwybodaeth. **NP2/16/71B** – Dymchwel garej ategol presennol i'r ffrynt a'r ystafell wydr i'r cefn, codi estyniad ffrynt deulawr, codi ystafell wydr newydd yn y cefn a newidiadau i allan dŷ ar wahân i greu ystafell gawod. Glan Rafon, Garndolbenmaen, LL51 9UX. Dim gwrthwynebiad.

15.	Materion Ariannol	**Ceisiadau am arian:** Theatr Bara Caws – ffurflen gais wedi'i anfon atynt ac wedi'i dderbyn yn ôl ynghyd â mantolen ariannol. Cais i'w drafod ym mis Chwefror 2026. **Monitro'r Gyllideb**: Dim Gorwariant **Biliau i'w talu:** Cyflog Clerc £342.89 Ffôn £ 15.00 Cyfrifiadur £ 20.00 HMRC £ 85.72 Veolia £ 2.60 Madog Gardencare £220.00 (Mynwent – Awst) Madog Gardencare £390.00 (Toriadau Medi) Gwasanaethau Coed GBA £360.00 **** Cymeradwywyd i dalu'r uchod.** **Derbyniadau –** Llog £153.92 **Balansau Cyfrifon:** Cadw – £43,837.04 Cyfredol- £2,927.46
16.	Dewis Gohebiaeth i'r Wasg/Wefan	Gwynedd Oed Gyfeillgar Bysus Bryncir Llwybr 5 Ymddiswyddiad Cynghorydd